

LOUIS PASTEUR

Kapı çaldı. Kapıyı açtım ve karşımda Emre'yi gördüm. Köpeği de yanındaydı. Köpeği oldukça şirindi. Adı Paşaydı. Paşa beni çok iyi tanıdığı için üzerime atladı. Galiba beni çok özlemişti. Emre, "Paşayı veterinerine götüreceğim, bana eşlik eder misin?" dedi. Emre'nin bu isteğini geri çeviremezdim. Çünkü her konuda bana yardımcı oluyordu. Üzerimi değiştirip yola çıktık. Veteriner, Emre'nin kuzeniydi, adı Eren'di. Emre, "Paşa'nın aşı vakti geldi." dedi. Ne aşısı olacağını merak ediyordum. Eren abi, kuduz aşısı olacağını söyleyince durumu anladım. Ama aklımda birçok soru vardı. Aşının ne gibi etkisi vardı? Kuduz ne anlama geliyordu? Eren abi düşüncelere daldığımı fark edince "Ne düşünüyorsun?" diye sordu. Bu sorunun üzerine merak ettiğim en önemli soruyu sordum. "Kuduz aşısı nedir?" Eren abi "Bu sorunun asıl cevabını bize Pasteur veriyor." dedi. İlk defa duymuştum bu ismi. Eren abi anlatmaya devam etti.

Pasteur mikroskopla deneyler yapmayı çok sevmiş. Bir gün yine mikroskobuyla çalışırken bakteri denilen canlıları fark etmiş. Bu bakteriler çok küçükmüş ve çabucak çoğalıp her tarafa yayılıyormuş. Hastalıkların insanlara ve hayvanlara bu bakteriler yüzünden taşındığını anlamış. Bu kadar küçük canlılar kocaman insanı nasıl hasta edebilir diye düşünmeye başlamış. Çalışmaya devam ederken başka bir şey fark etmiş. Bu mikropolar vücudumuza girip savaşıyormuş. Vücudumuzu güçsüz duruma düşürüyormuş. Vücudumuzun savaşı kazanması için neler yapabileceğini düşünmüş. Aklına çok güzel bir fikir gelmiş. Mikropları zayıflatmaya karar vermiş. Hatta kuduz mikrobunu için de aynı şeyi yapabilirmiş. Bunun için kuduz köpeklerle çalışmış. Onlardan aldığı kuduz mikropolarını zayıflatmış ve aşı haline getirmiş. Tabii işe yarayıp yaramayacağını bilmiyormuş. Tam o sırada kuduz bir köpek tarafından ısırılmış bir çocuk kendisine getirilmiş. Pasteur doktor olmadığı için buna karşı çıkan insanlar da olmuş ama bu buluşuna çok güvendiği için denemeye karar vermiş. Aşığı yaptıktan sonra beklemeye koyulmuş. Gerçekten de aşı sayesinde çocuk iyileşmiş. Pasteur bulduğu aşının çocuğu iyileştirmesine çok sevinmiş.

Eren abi, olayı anlatırken yerimde duramıyordum. Sanki her şeyi ben yaşıyordum. Çok iyi anlamıştım. Paşa, aşısını olduktan sonra evin yolunu tuttuk. Bu öğrendiklerimi aileme de anlatmak istiyordum. Onlar da benim gibi duyduklarına şaşıracaktı. Nihayet eve varmıştık. Emre ve Paşa beni eve bıraktıktan sonra kendi evlerine gittiler. Ben de içeri girdim, koşarak annemin yanına gittim. Tüm öğrendiklerimi anlattım. Tam tahmin ettiğim gibi annem de çok şaşırıldı.

 Aşağıdaki boşlukları okuduğumuz metne uygun dolduralım.

→ Emre'nin köpeğinin adı Paşa'ydı.

.....

→ Paşa beni çok iyi tanıdığı için üzerime atladı.

→ Veteriner, Emre'nin kuzeniydi, adı Eren'di.

→ Paşa'nın aşı
vakti geldi

→ Eren abi, kuduz aşısıolacağını söyleyince durumu anladım.

→ Pasteur mikroskopla deneyler yapmayı çok severmiş.

 Aşağıdaki ifadelerden doğru olanlara "D", yanlış olanlara "Y" yazalım.

☒ D Mikroskopla çalışırken bakterileri fark etmiş.

☒ Y Pasteur, bakterilerin çok ~~büyük~~ olduğunu fark etmiş.

☒ D Hastalıklar bu bakteriler tarafından taşınıyormuş.

☒ Y Bu mikroplar insanların sağlığını olumlu etkiliyormuş.

☒ D Mikroplar insan vücuduna girip savaşıyormuş.

☒ D Kuduz mikroplarını zayıflatmış ve aşı haline getirmiş.

 Aşağıdaki soruları cevaplayalım. Doğru seçenekleri işaretleyelim.

1. Pasteur, kuduz aşısının işe yaradığını nasıl anlamış?

☒ A. Kuduz köpek tarafından ısırılan bir çocuk sayesinde

☐ B. Arkadaşıyla yaptığı bilimsel deneyler sayesinde

☐ C. Ayı saldırısında yaralanan bir kadın sayesinde

2. Hangisi yukarıdaki metinde geçen karakterlerden biri değildir?

☐ A. Eren

☒ B. Efe

☐ C. Emre

 Aşağıdaki soruları cevaplayalım.

1. Metnin konusu nedir?

Kuduz aşısının icadını anlatıyor.

2. Metnin ana fikri nedir?

Kuduz aşısının önemi.

Aşağıdaki tabloda cümleler kurallıysa "Kurallı Cümle" altındaki kutucukları, devrikse "Devrik Cümle" altındaki kutucukları boyayarak şifreyi bulalım.

Cümleler	Kurallı Cümle	Devrik Cümle
Bahçedeki ağaçları budadık.	F	S
Kardeşimle sinemaya gittim.	I	U
Okudum kitaptaki tüm hikayeleri.	S	N
Öğretmenini çok dikkatli dinledi.	D	T
Arkasını döndü seni görünce.	İ	I
Köpeğimi parka götürdüm.	K	B

Ş İ F R E ➡ F İ N D İ K

Aşağıda verilen sözcüklerden anlamlı ve kurallı cümleler oluşturalım.

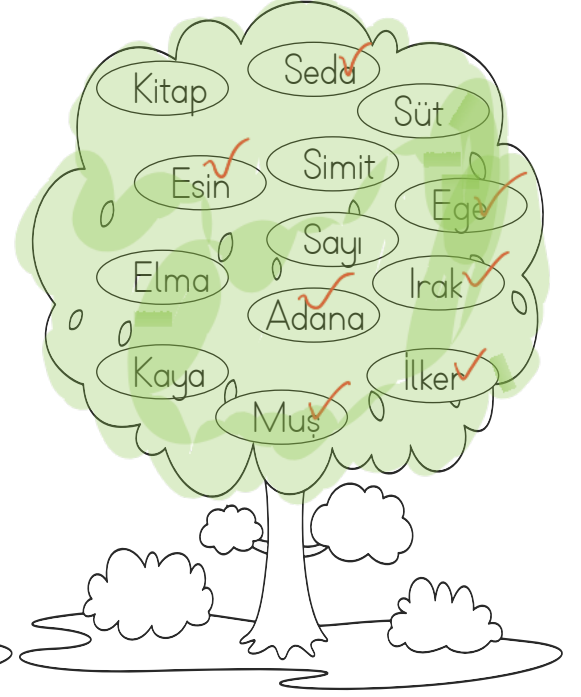
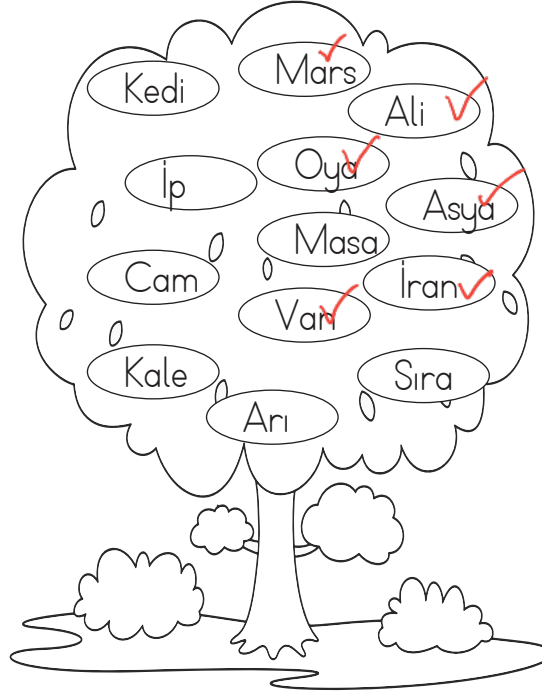
arkadaşı gelmiş en
Ahmet'in sevdiği
➡ Ahmet'in en sevdiği arkadaşını gelmiş.

okula yapmadığı gitmedi
için ödevini
➡ Ödevini yapmadığı için okula gitmedi.

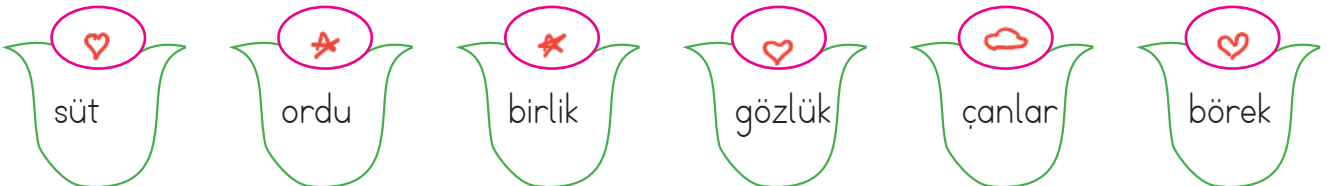
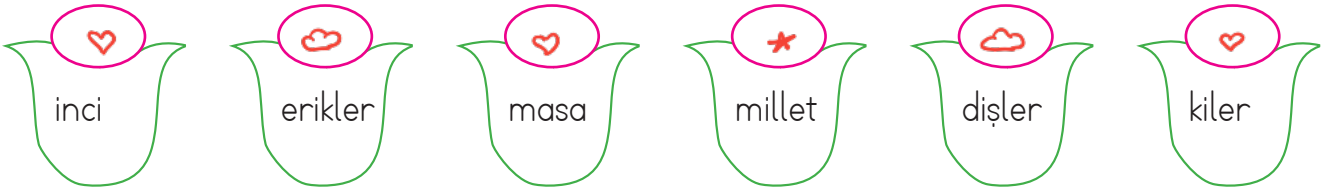
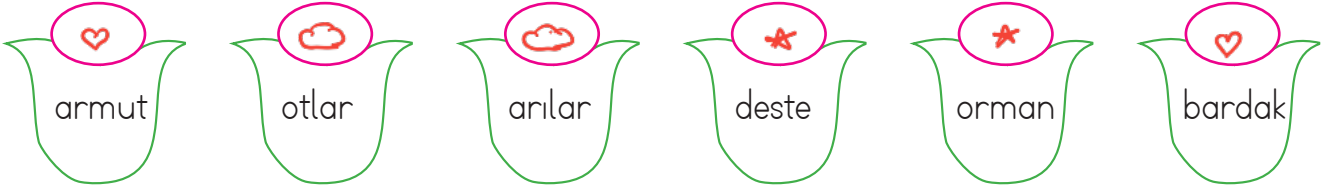
mutlu alınca ona
oldu hediye
➡ Ona hediye alınca mutlu oldu.

tatlı kedi minik
görünüyor çok
➡ Minik kedi çok tatlı görünüyor.

✏️ Nisa resim defterine ağaç resmi yapmıştır. Çizdiği ağacın üzerindeki özel adların sayısı, tür adlarının sayısından daha fazladır. Nisa'nın çizdiği ağacı boyayalım.

✏️ Çiçeklerin üzerinde yazan adlar tekil ise ♥ çoğul ise ☁ topluluk adı ise ☆ çizelim.

Aşağıdaki sözcüklerin yanına görsellerin özelliğini belirten kelimeler yazalım.

yuvarlak top
ağır top
çizgili top

beyaz bardak
kupa bardak
cam bardak

sirin fare
küçük fare
gülen fare

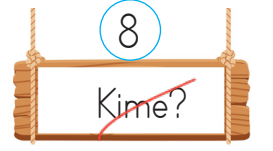
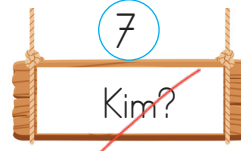
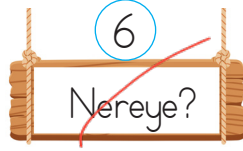
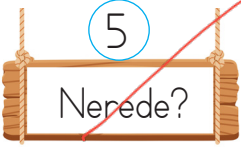
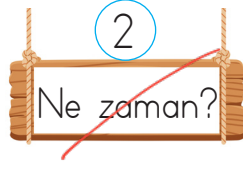
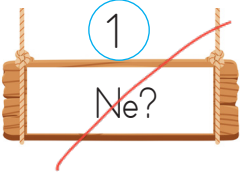
sert kaya
büyük kaya
şekilsiz kaya

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerin, varlığın hangi özelliğini belirttiğini (biçim, durum, renk) örnekteki gibi yazalım.

Görkem <u>sarı</u> saçlı bir çocuktü.	Renk
<u>Sevimli</u> köpek yanıma yaklaştı.	Biçim
<u>Yuvarlak</u> masa etrafında toplandık.	Biçim
<u>Yağmurlu</u> günde dışarı çıktık.	Durum
Cem'e, <u>mavi</u> kazak çok yakışmış.	Renk
<u>Kalın</u> defterini çantasından çıkardı.	Biçim
<u>Pembe</u> şapkası çok güzel görünüyordu.	Renk

 Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerin hangi sorunun yanıtı olduğunu bulalım. Numarasını çocuğun elindeki çerçeveye yazalım.

1 Ayda mutfaktan çatal aldı.

5 İstanbul'da yağmur yağıyor.

7 Filiz yastığını yere düşürmüş.

2 Yarın dişçiye gitmem gerekiyor.

8 Erhan, Aylin'e peçete verdi.

6 Arkadaşlarımla kampa gideceğiz.

4 Hastalandığı için mutsuzdu.

3 Elçin huysuz bir çocuktu.

 Aşağıdaki cümleleri okuyalım. Cümle hangi sorulara cevap veriyorsa o yaprakları boyayalım.

 Buket, evinin bahçesinde kedile-
riyle oynuyor.

Kim?

Nasıl?

Ne zaman?

Nerede?

 Başı ağrıdığı için yarın doktora
gidecek.

Kim?

Niçin?

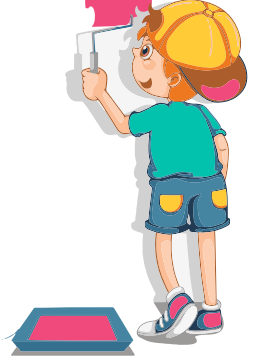
Ne zaman?

Nerede?

 Görkem, evindeki duvara bir desen oluşturmak istiyor. Üzerinde türemiş kelimelerin yazılı olduğu parçaları pembeye boyayacaktır. Hadi Görkem'e yardım edip duvarın parçalarını boyayalım.

gözlük	şarkıcı	kalem	koyun	keçi	biberli	fırıncı
fare	aşçı	naneli	bayrak	burun	çorapsız	simitçi
el	kapı	kitapçı	renkli	aslan	et	saç
köy	sepet	buz	oyuncu	bilgi	yağ	gün
kirli	gözcü	gül	ağaç	suluk	silgi	kalpsiz
yeşillik	değerli	çam	deniz	halı	üzgün	canlı

 Aşağıdaki sözcüklerin türlerini tabloda örnekteki gibi işaretleyelim.

Kelime	Basit	Türemiş
saatçi		✓
görmek	✓	
yavaş	✓	
ekmeklik		✓
karlar	✓	
sargı		✓
atlar	✓	
askılık		✓
sorgu		✓
balon	✓	
bilgi		✓

 Aşağıdaki sözcüklerden türemiş olanların sembollerini yanındaki daireye örnekteki gibi çizelim.

sinek
 sevgi
 halıcı

kaz
 ateşli
 sözlük

sucu
 güzel
 az

şekerci
 kulak
 gözcü

bakıcı
 kiracı
 yazlık

baba
 incir
 elmalı

➡ Her cismin bir kütlesi vardır. Cisimlerin kütlesini tartarak ölçebiliriz. Tartma sonucunu kütle ölçüleri ile ifade ederiz. Kütle ölçü birimleri **kilogram** ve **gram**dır.

➡ Kilogram kısaca "**kg**", gram ise "**g**" ile gösterilir.

➡ 1 kilogramdan az olan miktarlar gram ile gösterilir.

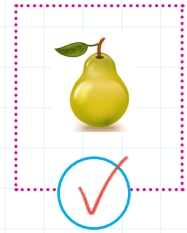
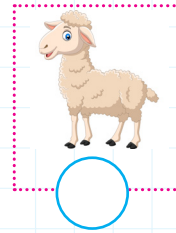
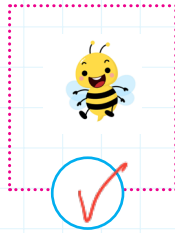
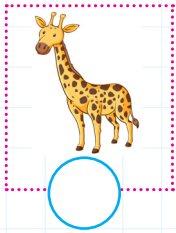
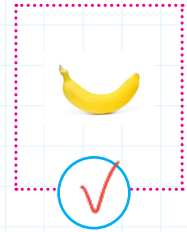
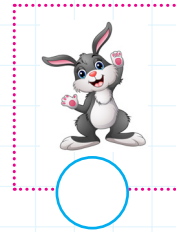
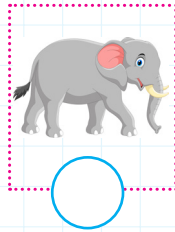
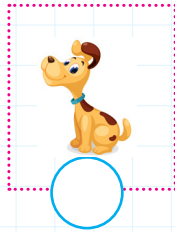
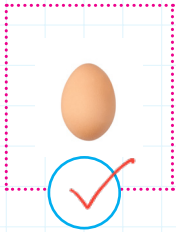
➡ 10 kg

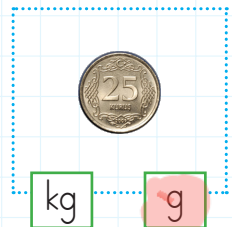
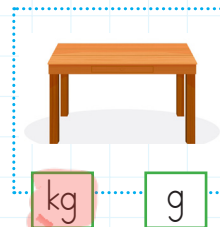
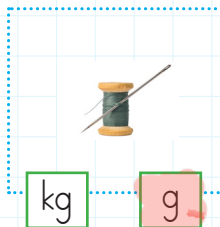
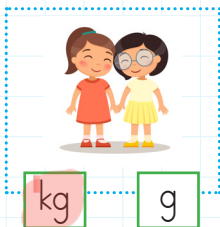
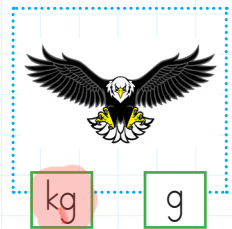
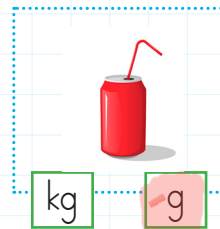
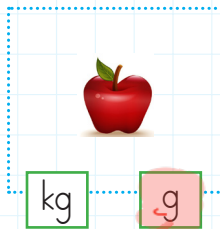
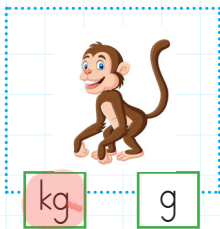
➡ 100 g

1 kg = 1000 g

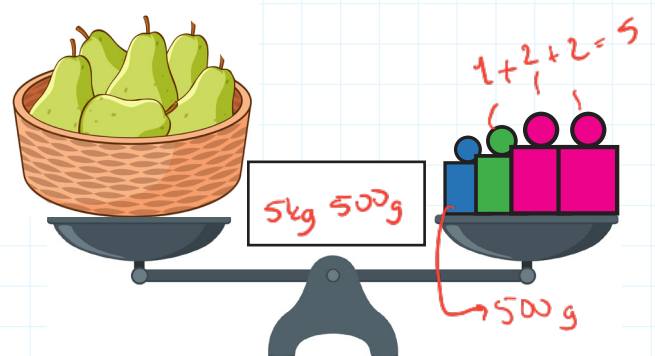
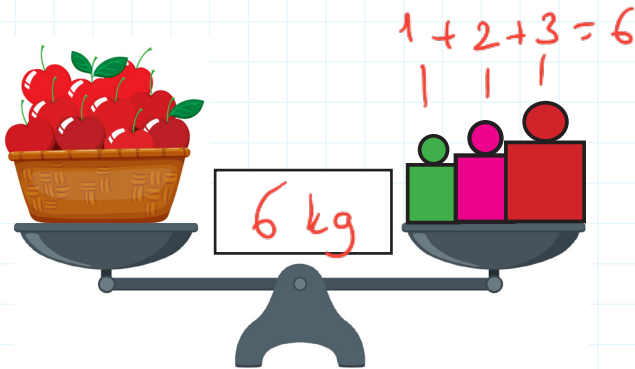
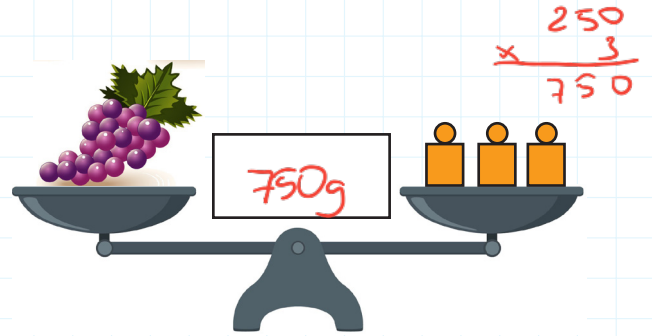
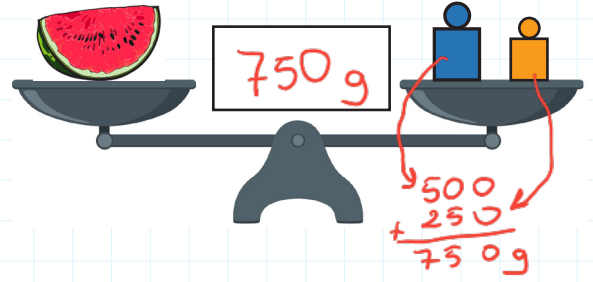
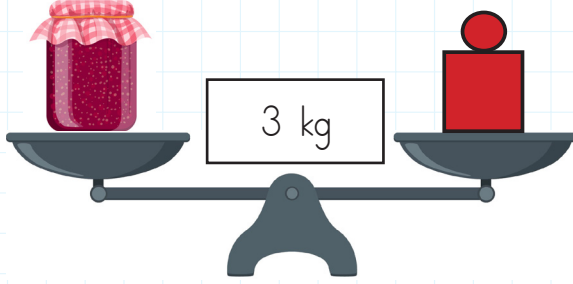
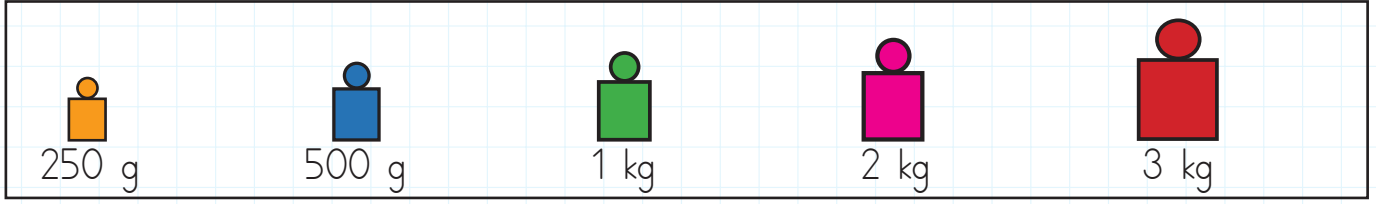
✏ Aşağıdakilerden kütlesi 1 kilogramdan az olanları işaretleyelim.

✏ Aşağıdaki ürünlerden kilogram ile alınanlar için "**kg**", gram ile alınanlar için "**g**" kutusunu boyayalım.

 Terazilerde verilen varlıkların tartım sonuçlarını kutuların içine örnekteki gibi yazalım.

 Tartıdaki kütleye denk gelen görsel hangisi olabilir? İşaretleyelim.

muz 1 kg	
elma 90 g	
çocuk 25 kg	
karpuz bağı 2 kg	
fare 5 kg	

 Aşağıdaki varlıkların tahmini kütlelerini yazalım.

 75 g	 7 kg
 300 g	 4 kg
 5 kg	 2 kg

 Aşağıdaki tartımlardan ağır olanın kutusunu işaretleyelim.

10 kg ☐	24 kg ☒	200 g ☐	5 kg ☒
1 kg ☒	95 g ☐	6 kg ☒	240 g ☐
25 kg ☒	310 g ☐	2 kg ☒	500 g ☐
10 g ☐	2 kg ☒	300 kg ☒	1 kg ☐
250 g ☐	1 kg ☒	100 g ☐	20 kg ☒

 Aşağıdaki noktalı yerlere uygun sayıları yazalım.

 1 kg = ... 1000 ... g
 Çeyrek kg = $1000 : 4 = 250$... g
 Yarım kg = $1000 : 2 = 500$... g
 1 kg = $1 \times 2 = 2$... yarım kg
 4 kg = $4 \times 4 = 16$... çeyrek kg
 6 yarım kg = $6 : 2 = 3$... kg
 12 çeyrek kg = $12 : 4 = 3$... kg
 20 çeyrek kg = $20 : 4 = 5$... kg
 10 g = $10 \times 2 = 20$... yarım g

 Aşağıdaki problemleri, verilen ürünlerin fiyatlarına göre çözelim.

1 kg
500 g

5 kg
250 g

5 kg
500 g

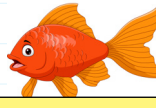
6 kg
250g

4 kg

1 kg
250 g

2 kg

6 kg
500 g

Kedi, kuğudan kaç gram fazladır?

$$\begin{array}{r} 6 \text{ kg } 500 \text{ g} \\ - 6 \text{ kg } 250 \text{ g} \\ \hline 0 \text{ } 250 \text{ g fazladır} \end{array}$$

Fare ile rakunun kütleleri toplamı kaçtır?

$$\begin{array}{r} 1 \text{ kg } 500 \text{ g} \\ + 5 \text{ kg } 250 \text{ g} \\ \hline 6 \text{ kg } 750 \text{ g} \end{array}$$

Tavşan, rakundan kaç gram fazladır?

$$\begin{array}{r} 5 \text{ kg } 500 \text{ g} \\ - 5 \text{ kg } 250 \text{ g} \\ \hline 0 \text{ } 250 \text{ g fazladır.} \end{array}$$

Yengeç ile balığın kütleleri toplamı kaçtır?

$$\begin{array}{r} 1 \text{ kg } 250 \text{ g} \\ + 2 \text{ kg} \\ \hline 3 \text{ kg } 250 \text{ g} \end{array}$$

Fare, yengeçten kaç gram fazladır?

$$\begin{array}{r} 1 \text{ kg } 500 \text{ g} \\ - 1 \text{ kg } 250 \text{ g} \\ \hline 0 \text{ } 250 \text{ g fazladır.} \end{array}$$

Tavuk ile tavşanın kütleleri toplamı kaçtır?

$$\begin{array}{r} 1 \text{ kg} \\ + 5 \text{ kg } 500 \text{ g} \\ \hline 9 \text{ kg } 500 \text{ g} \end{array}$$

1.

Deniz'in kütlesi 35 kilogramdır. Hüseyin'in kütlesi, Deniz'in kütlesinden 15 kg fazladır. İkisinin kütleleri toplamı kaç kilogramdır?

Çözüm:

$$\begin{array}{r} \text{Deniz} \\ 35 \text{ kg} \\ + 15 \\ \hline 50 \text{ kg} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 50 \\ + 35 \\ \hline 85 \text{ kg} \end{array}$$

2.

Marketten 250 gram zeytin, 500 gram peynir ve 1 kg bal aldım. Toplam kaç gramlık alışveriş yaptım?

Çözüm:

$$\begin{array}{r} \text{Zeytin} \\ 250 \text{ g} \\ \text{Peynir} \\ 500 \text{ g} \\ \text{Bal} \\ 1 \text{ kg} = 1000 \text{ g} \\ \hline 1000 \\ 500 \\ + 250 \\ \hline 1750 \text{ g} \end{array}$$

1750 g alışveriş yaptım

3.

Ayfer, tanesi 75 gram olan elmalardan 10 tane aldı. Aldığı elmaların toplam kütlesi 1 kilogramdan kaç gram eksiktir?

Çözüm:

$$\begin{array}{r} 1 \text{ tanesi } 75 \text{ g} \\ 10 \text{ tanesi } 75 \times 10 = 750 \text{ g} \\ 1 \text{ kg} = 1000 \text{ g} \\ \hline 1000 \\ - 750 \\ \hline 250 \text{ g eksiktir.} \end{array}$$

4.

Bir manavdaki 17 paket kivi'nin 5 paketi satıldı. Her paket 5 kg olduğuna göre manavda kaç kg kivi kalmıştır?

Çözüm:

$$17 - 5 = 12 \rightarrow \text{geriye kalan}$$

$$12 \text{ paket} = 12 \times 5 = 60 \text{ kg kivi kalmıştır.}$$

5.

Barış kasaptan 3 kg tavuk, 2 kg et almıştır. Tavuğun kilosu 20 TL, etin kilosu 50 TL olduğuna göre Barış kasaba ne kadar ödemiştir?

Çözüm:

$$\begin{array}{r} \text{Tavuk} \\ 1 \text{ kg} \rightarrow 20 \text{ TL} \\ 3 \text{ kg} \rightarrow 20 \times 3 = 60 \text{ TL} \\ \hline \text{Et} \\ 1 \text{ kg} = 50 \text{ TL} \\ 2 \text{ kg} = 50 \times 2 = 100 \text{ TL} \\ \hline 60 \text{ TL} \\ + 100 \text{ TL} \\ \hline 160 \text{ TL ödemiştir.} \end{array}$$

6.

5 kg nohut, her biri 250 gram olan torbalara dolduruluyor. Bu iş için kaç torba gerekir?

Çözüm:

$$5 \text{ kg} = 5000 \text{ g}$$

$$\begin{array}{r} 5000 \\ \div 250 \\ \hline 20 \end{array}$$

20 torba gerekir.

1.

Kilogramı 80 TL olan fıstıklardan çeyrek kg aldık. Kaç lira ödememiz gerekir?

Çözüm: $1 \text{ kg} = 4 \text{ çeyrek kg}$

$$\begin{array}{r} 80 \text{ TL} \\ \times 4 \\ \hline 320 \end{array}$$

2.

Her birinde yarım kg şeker olan 20 kutuda kaç kg şeker vardır?

Çözüm: $1 \text{ kg} = 2 \text{ yarım kg}$

$$20 : 2 = 10 \text{ kg şeker vardır.}$$

3.

Bir pakette her biri 50 gram olan çikolatalardan 10 tane vardır. Bu paketlerden 4 tane alırsam kaç gram eder?

Çözüm: $50 \times 10 = 500 \text{ gram} \rightarrow 1 \text{ paket}$

$$\begin{array}{r} 500 \\ \times 4 \\ \hline 2000 \end{array}$$

4.

Bir kasanın boş ağırlığı 200 gramdır. Kasaya tanesi 30 gram olan mandalinalardan 10 tane koyulduğunda kasa, meyvelerle birlikte toplam kaç gram gelir?

Çözüm: 1 mandalina 30 g
10 mandalina $30 \times 10 = 300 \text{ g}$

$$\begin{array}{r} 200 \text{ g} \\ + 300 \text{ g} \\ \hline 500 \text{ g gelir.} \end{array}$$

5.

Bir balıkçıda levreklerin tanesi 250 gram, hamsilerin tanesi 10 gramdır. 2 levrek 20 hamsi alan Ahmet'in aldığı balıkların toplam kütlesi kaç gram olur?

Çözüm: 1 levrek 250 g
2 levrek $250 \times 2 = 500 \text{ g}$

$$\begin{array}{r} 1 \text{ hamsi } 10 \text{ g} \\ 20 \text{ hamsi } 20 \times 10 = 200 \text{ g} \\ \hline 500 \text{ g} \\ + 200 \text{ g} \\ \hline 700 \text{ g} \end{array}$$

6.

Ayla, 250 gramlık karpuz dilimlerini 1 kilogram olacak şekilde paketlere doldurmaktadır. Toplamda 8 paket doldurduğuna göre tüm paketlere kaç dilim karpuz koymuştur?

Çözüm: $1 \text{ kg} = 1000 \text{ g}$

$$\begin{array}{r} 1000 \text{ g} \\ \div 250 \\ \hline 4 \end{array}$$

4 paket = 1 kg
8 paket = 2 kg

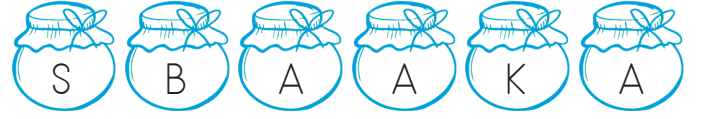
→ Canlı ve cansız varlıkların birlikte bulundukları ortama çevre denir. Yani çevre yaşam alanımızdır.

Örneğin; Okul, park, köy, ilçe, şehir, ormanlar, göller, akarsular, gökyüzü gibi yerlerin hepsi çevreye birer örnektir.

→ Aşağıda harfleri karışık halde verilen çevreleri bularak bulunduğumuz yere yakın veya uzak olduğunu örnekteki gibi yazalım.

→ ÇÖL (Uzak çevre)

→ KASABA

→ DENİZ

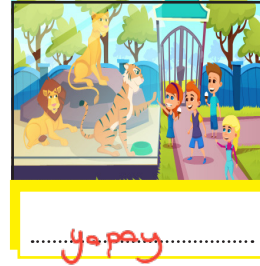
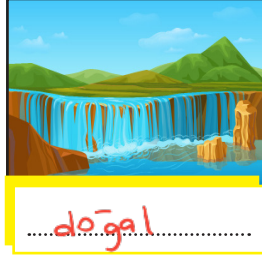
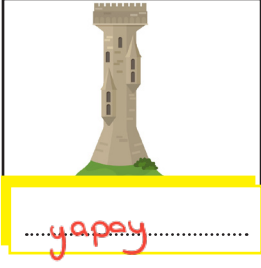
→ GÖLLER

→ Tabloda verilen varlıkları, çevremizde bulunmalarına göre yakında veya uzakta şeklinde işaretleyelim.

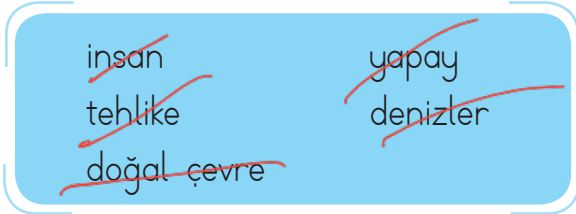
Çevremizdeki Varlıklar	Yakında	Uzakta
Okul		
Köyümüz		
Orman		
Bahçe		
Tarla		
Hastane		
Market		

Çevremizdeki Varlıklar	Yakında	Uzakta
Sağlık ocağı		
Bakkal		
Eczane		
Cami		
Dağ		
Deniz		
Köprü		

Aşağıdaki görsellerin doğal veya yapay çevreden hangisine ait olduklarını yazalım.

Aşağıdaki boşlukları uygun kelimelerle dolduralım.

- Yapay çevreler **insan** eliyle meydana gelir.
- Ormanlar, göller ve **denizler** doğal çevreye örnektir.
- **Doğal çevre** bozulursa canlıların yaşam alanı yok olur.
- Hayvanat bahçeleri **yapay** çevreye bir örnektir.
- Yapay çevre **tehlike** oluşturmamak şeklinde tasarlanmalıdır.

Aşağıda verilenlerden hangileri doğal çevrenin korunmasının faydalarını anlatan ifadedir? İşaretleyelim.

- ☒ Canlı çeşitliliği korunur.
- ☒ Doğal kaynak kullanımı artar.
- ☒ Doğal denge korunur.
- ☒ Teknolojik ilerleme sağlanır.
- ☒ Sağlıklı bir çevre oluşur.
- ☒ Havanın temizliği korunur.
- ☐ Su kirliliği artar.

→ Geçmişten günümüze ülkemizde birçok topluluk yaşamıştır. Farklı kültürlerle sahip bu topluluklar kendi kültürlerine ait yapı ve eserler bırakmışlardır. Böyle yapıların bulunduğu yerlere **tarihi mekan** denir.

Örneğin; İstanbul'da bulunan Topkapı Sarayı tarihi mekandır.

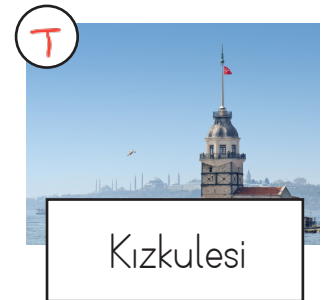
→ Doğada kendiliğinden oluşan yerlere **doğal güzellik** denir.

Örneğin; Mersin'deki Cennet ve Cehennem Obrukları doğal güzelliştir.

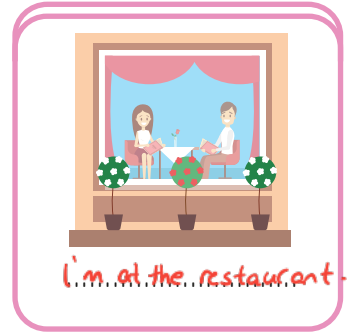
→ Aşağıdaki verilenlerden tarihi mekan olanların kutusunu maviye, doğal güzellik olanların kutusunu sarıya boyayalım.

→ Aşağıdaki verilenlerden tarihi mekan olanların kutusuna "T", doğal güzellik olanların kutusunu "D" yazalım.

1. Örnekteki gibi cümleler yazalım.

2. Cümlelerle görselleri eşleştirelim.

1 The boy is at the zoo.

2 Melisa is at the museum.

3 Children are at the bakery.

4 Cenk is at the cinema.

5 İpek is at the shopping centre.

6 Students are in the classroom.

7 Burak is at the hospital.

